

Uudenmaan Prikaati

– Nylands Brigad

Uudenmaan Prikaati, eli Nylands Brigad, on maamme ainoa joukko-osasto, joka antaa koulutusta toisella kotimaisella kielellä. Tammisaaren Dragsvikissa sijaitseva prikaati on myös jatkossa ainoa rannikkojääkäreitä ja rannikko-ohjushmiehiä kouluttava taho. Uudenmaan Prikaati on nykyaikainen ja dynaaminen organisaatio, jonka juuret ulottuvat kuningas Kustaa II Adolfin vuoden 1626 käskyyn perustaa maakuntarykmenttejä Suomeen.

Juuret historiassa

Uudenmaan Prikaatin perinej joukko-osasto Kuninkaallinen Uudenmaan Rykmentti otti osaa moniin Ruotsi-Suomen suurvalta-ajan taisteluihin. Rykmentille voittoa saavuttanutta Narvan taistelussa vuonna 1700 voidaan sanoa, että pari rykmentin rivimiestä jopa näytteli taistelun ratkaisevaa roolia pelastamalla ylipäällikkönsä, hänen majesteettinsa Kaarle XII:n hengen.

Tarinan mukaan kuningas oli taistelun sekasorrossa pudonnut hevosen selästä ja uponnut mutakuoppaan, josta ei omin neuvoin päässyt irti. Rivakoin ottein nämä Uudenmaan Rykmentin so-

tilaat auttoivat kuninkaansa hädästä jatkamaan taistelua kymmenkertaista ylivoimaa vastaan.

Jo rykmentin alkuaikoina sen rekrytointialue vastasi suurin piirtein Uudenmaan Prikaatin nykyistä. Rekrytoitavat tulivat pääasiallisesti Uudeltamaalta, Varsinais-Suomesta ja Etelä- sekä Keski-Pohjanmaalta. Menneinä aikoina sotilas vietti suurimman osan ajastaan omalla tilallaan, jossa harjoitti maanviljelystä. Lyhyen ajan vuodesta rykmentti kokoontui harjoittelemaan sotataitojaan, edellyttäen että maassa vallitsi rauha. Tästä on esimerkkinä nykyisen prikaatin varuskunta-alueelta löytyvä perinne-

joukko-osastoon kuuluneen Karjaan Komppanian kapteenin virka-asunto – eli puustelli (ruotsin asuntoa tarkoittavasta boställe sanasta). Puustelli on entisoity ja sen ympärille on rakennettu ns. Perinnekuukula, joka toimii prikaatin perinemuseona. Siellä esitellään joukko-osaston historian eri vaiheet.

Päärakennuksessa on esillä Ruotsin ja Venäjän vallan aika sekä itsenäisyystaistelu. Pihamaalla sijaitsee sotaveteraanien johdolla rakennettu korsu, jossa on esillä viime sotien aika. Riihessä esitellään sotien jälkeinen aika ja vanhaan kanalaan on rakennettu näyttelytila, jossa esillä on rannikkojääkärien

ja tykistön historiaa. Alueen kauniista miljööstä löytyy saunan ja vierasmajoituksen mahdollistava riihi sekä huvimaja, jotka kummatkin ovat prikaatin edustustiloja, elävöittäen museoalueen käyttöä. Aluetta halkoo myös aktiivikäytössä oleva lenkipolkuverkosto.

Prikaatin organisaatio

Uudenmaan Prikaati on merivoimien komentajan alainen joukko-osasto. Prikaatin tehtävänä on kouluttaa liikkuvia rannikkopuolustusjoukkoja. Näin ollen yhteistyö myös maavoimien kanssa on vilkasta, käsittäen mm. yhteisiä koulutustapahtumia.

Vuoden 2004 puolustuslonteon ja puolustusvoimien rakennemuutoksen myötä prikaatissa otettiin 1.1.2005 käyttöön uusi organisaatio, koska Uudenmaan Prikatisa aikaisemmin annettu liikkuvan rannikotykistön koulutus päätettiin lakkauttaa.

Uudenmaan Prikaati koostuu tätä nykyä Esikunnasta, Vaasan Rannikkojääkäripataljoonasta, Tammisaaren Rannikopataljoonasta sekä Huoltokeskuksesta.

Vaasan Rannikkojääkäripataljoona kouluttaa sodan ajan rannikkojääkäripataljoonia. Nämä ovat moderneja rannikkopuolustuksen liikkuvia operatiivisia joukkoja. Niiden liikkuvuus ja tulivoima on huomattava ja varustustaso erittäin nykyaikainen.

Taisteluammuntaa saaristossa. Kuvalähde: P. Bagge.

Vaasan Rannikkojääkäripataljoonan perusyksiköt ovat:

Rannikkojääkäri-komppania

Rannikkojääkärikomppaniassa koulutetaan rannikkojääkäreitä, taistelulähettejä, tulitukitaistelijoita, tulenjohtajia sekä huollon miehistöä. Sotilaat oppivat taistelemaan saaristossa ja asutuskeskuksissa. Taistelutehtävät voivat vaihdella etsinnöistä hyökkäystehtäviin. Rannikkojääkärit tekevät yhteistyötä maavoimajoukkojen, alusyksiköiden sekä ajoittain helikopterijoukkojen kanssa. Joukon tärkeimpiin kuljetusvälineisiin kuuluvat Jurmo- ja ryhmäveneet. Koulutus vaatii hyvää fyysistä kuntoa.

Useimmat Rannikkojääkärikomppanian miehet suoriutuvat barettimarssista, mikä oikeuttaa kantamaan valiojoukon tunnusta, vihreää barettia.

Pioneerikomppania

Pitkän katkoksen jälkeen Uudenmaan Prikaati sai 1998 jälleen oman pioneerikomppaniansa. Pioneerikomppaniassa koulutetaan nykyään taistelupioneereja miinoitus- ja raivaustehtäviin, raivausajoneuvojen pioneereja ja erikoisraivaajia. Uudenmaan Prikaatin erikoispiirteenä on kouluttaa pioneereja rannikon ja saariston erikoisolosuhteisiin. Saaristossa haasteita antavat vaikeasti linnoitettava maasto sekä sirpalevaikutusta lisäävä kallioympäristö. Myös vesistö tuo oman haasteensa pioneerinäkökulmasta, ennen kaikkea liikkeen edistämistä ajatellen.

Prikaatin kouluttamat pioneerit sijoittuvat sodanaikaisten rannikkojääkäripataljooniin, erillisiin rannikkojääkärikomppanioihin, rannikkopioneerikomppanioihin sekä muihin esimerkiksi meripuolustusalueen tai rannikkoalueen perustajajoukkoyksiköihin.

Aivan oman ulottuvuuden prikaatin pioneerihenkilökunnalle tuo Hankoniemeltä löytyvät sodanaikaiset räjähteet ja ammuksat. Vaikka sotatoimet Hankoniemellä jäi-

Rannikkojääkärit nousevat maihin Jurmo-luokan kuljetusvenestä. Kuvälähde: UUDPR.

vät ajallisesti lyhytkestoiseksi ja loppuivat jo joulukuussa 1941, ne olivat ajoittain jopa kiivaista ja mittavia. Tästä johtuen niemeltä löytyy runsaasti räjähtämättömiä ampumatarvikkeita. Hiljattain toteutuneen maantien parannuksen yhteydessä maasta löytyi yli kymmenentuhatta raivattavaa kohdetta. Itsestään selvää on, että näin mittavassa urakassa virka-apua antoivat muutkin kuin prikaatin omat pioneerit.

Koska Pioneerikomppania on suhteellisen omaleimainen yksikkö merivoimissa, se harjoittaa myös tiivistä yhteistyötä Maavoimien kanssa, osallistuen valtakunnallisille aselajileireille ja muihin vastaaviin harjoituksiin. Samoin myös pioneerihenkilökunnan virkakierto liittyy osiltaan maavoimiin.

Kranaatinheitin-komppania

Kranaatinheitinkomppaniassa koulutetaan heitinmiehiä, viestimiehiä, mittaushmiehiä ja tulenjohtajia, jotka kykenevät suorittamaan ammuksia ja kevyillä että raskailla kranaatinheittimillä. Kranaatinheitinkomppanian tulenjohtajat kykenevät myös johtamaan rannikkotyökistön ja kenttätukikistön tulta.

Tammisaaren Rannikkopataljoona

Tammisaaren Rannikkopataljoonassa koulutetaan sotilaspoliiseja, rannikko-ohjusmie-

hiä, sekä vene- ja ajoneuvojen kuljettajia merivoimien rannikkojoukoille.

Tammisaaren Rannikkopataljoonan perusyksiköt ovat:

1. Rannikko-komppania

1. Rannikkokomppaniassa koulutetaan sotilaspoliiseja ja rannikko-ohjusmiehiä. Sotilaspoliisit oppivat mm. vartiomaan ja suojaamaan tärkeitä kohteita sekä toimimaan suojeltavien henkilöiden saattueissa. Sotilaspoliiseja koulutetaan väkijoukkojen hallintaan ja etsintäoperaatioiden suorittamiseen saaristossa. Sotilaspoliisit osallistuvat varuskunnan vartiointiin ja tarkastavat mm. alueelle tulevien pääsyoikeudet kasarmiinportilla. Kaikki sotilaspoliisit käyvät kurssin, joka antaa oikeuden ajaa puolustusvoimien henkilö- ja pakettiautoja. Sotilaspoliisien koulutus on vaativa ja palvelusaika miehistötehtävissä on 270 vrk.

2. Rannikko-komppania

2. Rannikkokomppaniassa koulutetaan prikaatin kuljettajat, veneenkuljettajat ja huoltotehtäviin tarvittavat komennusmiehet. Myös vapaaehtoista asepalvelusta suorittavat naiset saavat kahdeksan viikon mittaisen peruskoulutuksensa 2. Rannikkokomppaniassa.

Ajoneuvonkuljettajien ajokoulutus annetaan prikaatin

omassa autokoulussa.

Veneenkuljettajien koulutus koostuu teoriasta ja käytännön koulutuksesta. Koulutuksen läpikäynyt voi hakea siviilissä kuljettajan kirjaa. Veneenkuljettajiksi koulutettavien määrä saapumiserää kohti on noin 15 varusmiehistä. Veneenkuljettajien palvelusaika on 362 vrk.

Amfibiokoulu

Amfibiokoulu toteuttaa prikaatin aliupseerikurssit. Noin 25 prosenttia kaikista varusmiehistä valitaan aliupseerikurssille. Koulutus koostuu teoriaosasta ja käytännön harjoituksista maastossa. Aliupseerikurssin ensimmäinen vaihe antaa oppilaille peruskoulutuksen ryhmän johtamiseen. Aliupseerikurssin toisen vaiheen aikana keskitytään käytännön taitoihin. Valmiit ryhmänjohtajat palaavat komppaniaansa ja palvelevat ensin alokkaiden ryhmänjohtajina ja myöhemmin ryhmänjohtajina prikaatin kouluttamissa joukoissa. Erikoisaliupseerikurssit järjestetään Niinisalossa (moottorialiupseerit) ja Lahdessa (aseoppialupseerit), mikä myös on käytännön esimerkki yhteistoiminnasta maavoimien kanssa.

Ensimmäisen vaiheen jälkeen osa oppilaista jatkaa koulutustaan Reserviupseerikoulussa Haminassa ja osa Merisotakoulussa Suomenlinnassa, jossa saavat reserviupseerin koulutuksen.

Amfibiokoulu järjestää lisäksi muut prikaatin tärkeimmät kurssit ja vastaa tulevaisuudessa henkilöstölle järjestettävistä kursseista. Aliupseerikurssilla on oma pioneerilinja, mutta tulevat pioneerijoukkueen johtajat saavat oppinsa Reserviupseerikoulun Pioneerikomppaniassa.

Prikaatin ydintoiminta on laadukkaiden joukkojen tuottaminen

Prikaatin kalusto, koulutuspuitteet ja henkilöstö, varusmiehet mukaan lukien, ovat resursseja, jotka prikaatin esikunnan johdolla kohdennetaan ja yhdistetään jouk-

ko-osaston ydintoimintaan, eli laadukkaiden joukkojen tuottamiseen. Tämä on pitkäjänteinen prosessi, jossa nuorista alokkaista koulutetaan yhtenäinen ja toimintakykyinen joukko, joka hallitsee vaativienkin tehtävien suorittamisen modernilla kalustolla ja nykyaikaisin menetelmin.

Koulutus ja joukkotuotanto ei sinänsä Uudenmaan Prikaatissa ole erilaista kuin muualla Suomen Puolustusvoimissa keskimäärin, mutta merellinen toimintaympäristö tuo mukanaan oman haasteensa. Rannikkojoukkojen on kyettävä toimimaan rannikon raaissa sääolosuhteissa toimintakykynsä säilyttäen vuoden kaikkina aikoina. Niiden on lisäksi kyettävä samoihin suorituksiin kuin muut maalla taistelevat joukot, mutta maantieteen asettamat vaikeudet voittaen ja erikoisolosuhteiden vaatimat erikoisvälineet halliten.

Ihanteellinen sijainti Dragsvikissa

Prikaatin sijainti Tammisaaren Dragsvikissa on ihanteellinen nykyaikaiselle varuskunnalle.

Alueen rakennuskanta sai alkunsa 1910-luvun alussa ja liittyi silloin Venäjän silloisen pääkaupungin suojaksi rakennettavaan niin sanotun Pietari Suuren Merilinnoituksen rakentamiseen.

Nykyistä toimintaa palvelee erittäin monimuotoinen ympäristö. Dragsvikista on alle puolen tunnin ajomatka eteläisen Suomen suurimmalle taisteluampuma-alueelle – Syndaleniin – ja matkaa pääkaupunkiseudulle on alle tunti. Varuskunnan omasta rannasta on suora yhteys merelle ja ympäröivä uusimaalainen maasto tarjoaa lähietäisyydellä erinomaiset harjoitusolosuhteet monimuotoiselle ja erittäin haastavalle rannikkojoukkokoulutukselle.

Maantieteellinen läheisyys

Naamioinnilla on hetkessä häivennetty kohde ympäristöön. Kuvälähde: P. Bagge.

elinvoimaiseen Tammisaaren kaupunkiin on tärkeä. Tästä asetelmasta hyötyvät niin kaupunki, prikaati kuin varusmiehet. Prikaati on huomattava työnantaja ja suorien sekä epäsuorien verotulojen tuoja kaupunkiin. Varusmiehillä on lyhyt matka vapaa-ajan viettoon ja prikaatin yhteydet paikalliseen elinkeinoelämään ovat luontevat ja toimivat. Tammisaaren vahvasti ruotsinkielinen ympäristö on prikaatille merkittävä tekijä, sillä Uudenmaan Prikaati on enemmän kuin vain joukko-osasto – se on suomenruotsalainen instituutio, joka edellyttää ruotsia puhuvan miljöön ympärillensä.

Mukana Rannikko-puolustuksen nykypäivässä

Uudenmaan Prikaati on ollut mukana huomattavassa roolissa monessa rannikko-puolustukseen liittyvässä tärkeässä kehitysprojektissa, kuten esimerkiksi rannikko-jääkäriprojektissa. Sen avulla kehitettiin varusteet ja toimintamenetelmät uusille sodan

ajan rannikkojääkäripataljoonille. Projektissa hyödynnettiin Uudenmaan Prikaatin erikoisosaamista, jotta tarvittavat kenttäkokeet voitiin suorittaa.

Prikaati osallistuu uuden rannikko-ohjuksen ja rannikko-ohjuskomppanioiden kehittämiseen. Tässä tapauksessa kyseessä on asejärjestelmä, joka on räätälöity yhteistoimintaan rannikkojääkäreiden kanssa. Yhdessä ne muodostavat tehokkaan ja kattavan suojan rannikoitamme lähestyvää vihollista vastaan.

Nykyaikaa on myös se, että Uudenmaan Prikaati kouluttaa joukkoja kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin. Prikaatilla on tuotettavana ns. ATU, (Amphibious Task Unit) joka on rannikko-ympäristössä tapahtuvaan kriisinhallintaoperaatioon kehitetty erikoisjoukko. Tähän joukkoon otetaan vain vapaaehtoisia, jotka koulutuksen jälkeen kirjoittavat palvelussopimuksen. Joukkoa on tarkoitus käyttää yhdessä esimerkiksi ruotsalaisten rannikkojääkäreiden kanssa ja se saatetaan operatiiviseen käyttövalmiuteen lä-

hivuosina. Joukon reservipooliin kuuluu myös pioneerivoimaa, jota tehtävästä riippuen voidaan mitoitaa vastaamaan operaation tarvetta.

Myös koulutuspuutteita kehitetään Uudenmaan Prikaatissa. Pari vuotta sitten valmistui uusi keskusvarasto, joka loi aivan uudet mahdollisuudet ajanmukaiselle materiaalinhallinnalle. Rakennus mahdollistaa aikaisempaan verrattuna huikkeen tasonnoton arkisissa huoltopalveluissa. Tulossa ovat lähes sata vuotta vanhojen komeiden tiilikasarmien peruskorjaukset, sotasataman laajentaminen Syndaleniin, terveysaseman peruskorjaus sekä uusin luokka- ja koulutustilojen rakentaminen. Myös uudenmuotoisia paikallisjoukkoja johtavalle maakuntatoimistolle luodaan toimitilat prikaatin yhteyteen.

Artikkelin kirjoittaja,
kapteeniluutnantti
Tommi Sorvari
palvelee Uudenmaan
Prikaatin esikunnassa
Kuvälähteet:
P. Bagge ja UUDPR

**Tilaamalla HAKKU-lehden
tuet myös aselajimme vapaaehtoista maanpuolustustoimintaa!**